

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Nadzwyczajnej
do spraw Klimatu (64.)

28 czerwca 2022 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 743, druki sejmowe nr 2295 i 2316).

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 17)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Stanisław Gawłowski)

**PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Szanowni Państwo, jest godzina 17.17, z półminutowym opóźnieniem rozpoczynamy kolejne posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu.

Dzisiejszy porządek obrad przewiduje rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Bardzo serdecznie witam wszystkich obecnych gości. Pan minister Siarka przed posiedzeniem komisji usprawiedliwił się, że ma jeszcze jakieś zajęcia, ale jest z nami pani dyrektor z całym zespołem z Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Bardzo serdecznie witam panią dyrektor Agnieszkę Sosnowską wraz ze współpracownikami na posiedzeniu komisji.

Czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie widzę zgłoszeń.

Państwu senatorom, tym zdalnie obradującym, przypominam o zasadach dotyczących trybu głosowania, ale nie będę ich czytał – tyle razy już to realizowaliśmy.

Muszę jednak formalnie pytanie dotyczące udziału osób, które zawodowo zajmują się działalnością lobbystyczną, zadać. Czy są na sali takie osoby? Nie ma.

Możemy przystąpić do realizacji porządku obrad.

Pani Dyrektor, oddaję pani głos.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY POWIETRZA
I POLITYKI MIEJSKIEJ
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
AGNIESZKA SOSNOWSKA**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowni Panowie Senatorowie! Szanowne Panie!

Chciałabym przedstawić króciutko informację o przedłożeniu, o rządowym projekcie ustawy, który przeszedł przez pracę...

(Głos z sali: Proszę głośniej.)

...przeszedł przez pracę w parlamencie. Ustawa zmieniająca ustawę – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw dotyczy obszaru związanego z jakością powietrza, czyli systemu zarządzania i oceny jakości powietrza. W 2012 r. i w 2014 r. zostały wprowadzone ustawy, które do tego systemu oceny i zarządzania jakością powietrza wprowadzały pewien katalog zadań. Co do części tych zadań, to zostały wskazane środki niezbędne do ich realizacji, środki, które były asygnowane z budżetów samorządów na realizację zadań związanych z przygotowaniem programów ochrony powietrza, z przygotowaniem sprawozdań z tychże programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych. Zadania te były realizowane przez samorządy województw, zarządy województw, przyjmowane przez sejmiki województw, niemniej jednak w poprzednim kształcie ustawy zadania te były finansowane z budżetów własnych tych jednostek. Ale rozumiejąc zadanie związane z przekazywaniem zadań administracji rządowej administracji samorządowej i konieczność zapewnienia finansowania... Po dość długich dyskusjach z ministrem finansów udało się przygotować taki projekt, który wychodzi naprzeciw oczekiwaniom samorządów. A mianowicie na zadania związane z systemem zarządzania i oceną jakości powietrza, na finansowanie etatów – przede wszystkim etatów, 32 etatów w 16 województwach, czyli po 2 w każdym z tych województw – przydziela się środki na 10 lat. Jest to zapewnienie na 10 lat finansowania tych zadań z budżetu rządowego. Ale nie tylko na te zadania, zadania dotyczące przygotowania programów ochrony powietrza i sprawozdań z nich, ale są... Mimo tego, że rząd przygotował cały zestaw

instrumentarium, narzędzi umożliwiających czy ułatwiających przygotowanie tych dokumentów, część zadań zapewne będzie musiała być zlecona, a przygotowanie opracowania takich dokumentów też wiąże się z pewnym kosztem. Nie chcielibyśmy, aby samorządy samodzielnie ponosiły te koszty, dlatego w ramach środków z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska zapewniliśmy współfinansowanie również przygotowania konkretnych dokumentów. Zdajemy sobie sprawę, że to nie są środki na wszystkie działania, które służą poprawie jakości powietrza, niemniej jednak zapewniamy środki na te korowe, wprost wynikające z dyrektyw unijnych wdrożonych do polskiego porządku prawnego, i wskazujemy to finansowanie. I to jest ta główna część.

Oczywiście były 2 ustawy, 2 reguły wydatkowe dotyczące tego zadania, tego i zadań realizowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, Inspekcję Handlową i Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, zadań związanych z pomiarami kontrolnymi w zakresie wartości lotnych związków organicznych. Tutaj chodzi o proces związany z wykorzystywaniem substancji zawierających rozpuszczalniki. To również wymaga ponoszenia pewnych kosztów. I w przypadku tychże instytucji jest zapewnione finansowanie zadań związanych z monitorowaniem tych substancji, a dzięki temu umożliwienie przygotowania sprawozdań – środki zostały zabezpieczone w regule wydatkowej również na 10 lat, z przesunięciem między rokiem 2024 a 2033, bo te przepisy weszły w życie nieco później niż przepisy, o których wspomniałam wcześniej, dotyczące systemu zarządzania i oceny jakości powietrza, czyli między rokiem 2022 i 2031. W tym roku też częściowo zadania będą finansowane proporcjonalnie do pozostałych części roku, od wejścia w życie ustawy do końca roku, i również środki te trafią do samorządów.

Obszarem, który też chcemy w pewien sposób usztywnić, jest kwestia dotycząca stref, w których dokonywana jest ocena jakości powietrza. Dotychczas w Polsce w 46 strefach była dokonywana... był monitoring i ocena jakości powietrza, i był obowiązek przygotowania przez zarządy województw programów ochrony powietrza wszędzie tam, gdzie w tych strefach były przekroczone normy jakości powietrza. Te programy zostały przygotowane na bazie danych związanych z oceną jakości powietrza przygotowaną

przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska za rok 2018, przygotowane były w roku 2020, uchwalono wszystkie 31 programów ochrony powietrza. Ale w międzyczasie nastąpiły zmiany liczby osób mieszkających w poszczególnych strefach. Spowodowało to, że 2 miasta, Legnica i Kalisz, utraciły status miast stutysięczników. No i nie chcąc z jednej strony narażać samorządy na konieczność przygotowania nowych dokumentów, w innym układzie graficznym, a z drugiej strony nie chcąc też narażać głównego inspektora ochrony środowiska na konieczność dokonywania odrębnej, innej i niesynchronizowanej oceny jakości powietrza, postanowiliśmy wprowadzić odpowiednią definicję i załączyć stosowne załączniki do ustawy, aby usztywnić, umożliwić ocenę jakości powietrza w systemie stałym, ciągłym, dotyczącym 46 stref. No i, tak jak powiedziałam, ma to na celu uporządkowanie i umożliwienie realizacji już przyjętych dokumentów.

Wspomnę jeszcze o zmianach, które niesie ustawa, a mianowicie o zmianach w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przyjmując ustawę w roku 2018 i 2020, dokonując pewnych zmian... Niestety, rozjechały się pewne terminy. W związku z tym wprowadziliśmy cały szereg zmian porządkujących, które umożliwią jednolite stosowanie przepisów. One dotyczyły też obszaru rządowego programu „Stop Smog”, więc chcielibyśmy wykorzystać w pełni wszystkie środki, które zostały powierzone na realizację tego programu między gminami a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, chcielibyśmy zapewnić skuteczną realizację tego programu do końca 2028 r. i wszystkie środki, które zostały zabukowane, wykorzystać.

Jeszcze... Na etapie prac parlamentarnych zostały wprowadzone przez posłów 2 poprawki. Jedna poprawka, która pośrednio wpłynie też na poprawę jakości powietrza, dotyczy systemu oceny spełniania wymagań jakości paliw stałych stosowanych w gospodarstwach domowych. Aby uzyskać bardziej reprezentatywny okres do analizy, analizy w zakresie jakości środowiska, w zakresie wpływu na konsumentów i konkurencyjność oraz oczywiście na zdrowie obywateli, posłowie zaproponowali wydłużenie okresu, którego dotyczy przegląd, z 2 do 4 lat. Rząd wyraził poparcie i stosowna zmiana w art. 2 została

wprowadzona. Analogicznie posłowie podnieśli też potrzebę wprowadzenia do tej ustawy przepisów wynikających wprost z rozporządzenia wykonawczego Komisji, rozporządzenia, które zostało przyjęte 8 marca, opublikowane z końcem marca, a dotyczy przedsiębiorców prowadzących... objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji i możliwości wykorzystywania biomasy. Mimo że co do biomasy nie ma jeszcze certyfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju, to by umożliwić jej wykorzystywanie i rozliczanie, a dzięki temu takie bardziej racjonalne wykorzystanie uprawnień do emisji w praktyce... Przełoży się to z jednej strony na poprawę jakości powietrza, bo emisje z biomasy są znacząco mniejsze niż te z paliw kopalnych, a z drugiej strony na sprawne rozliczanie się przedsiębiorców w ramach systemu handlu emisjami, co zapewne też poprawi ich konkurencyjność i funkcjonowanie na rynku.

Myślę, że to tyle, tak króciutko o tych przepisach. Takie przepisy, przedłożenie rządowe, projekt rządowy, projekt sejmowych zmian... Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.
Panie Mecenasie?

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MIROSŁAW RESZCZYŃSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Pozwolę sobie przedstawić opinię Biura Legislacyjnego do omawianej ustawy. Biuro podniosło kilka uwag szczegółowych do omawianej ustawy. Pozwolę sobie w skrócie je przedstawić.

Pierwsza uwaga dotyczy art. 2 i art. 6 ustawy, które wprowadzają zmiany odpowiednio w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw oraz do ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami dla emisji gazów cieplarnianych. Zakres tych zmian został przed chwilą szczegółowo wskazany przez panią dyrektora,

więc nie będę tego powtarzał. Wskazujemy jedynie, że poprawki te, wprowadzające zmiany w tych ustawach, w ustawie nowelizującej, zostały zgłoszone na posiedzeniu sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa bez zachowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego. Pragnę zwrócić uwagę, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego podstawowe treści, które znajdują się ostatecznie w ustawie, powinny przebyć pełną drogę, procedurę 3 czytań, a więc muszą być objęte pierwotną materią projektu przekazanego do Sejmu. Mówią o tym zapisy art. 118 i art. 119 konstytucji. Konsekwencją wskazanej zasady odnoszącej się do poprawek zgłaszanych w toku procesu ustawodawczego jest ograniczenie dopuszczalnej materii poprawek i zakaz omijania inicjatywy ustawodawczej poprzez wprowadzenie do projektu nowości normatywnych. Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że treść zgłoszonych podczas rozpatrywania projektu ustawy przez Sejm poprawek nie może iść tak daleko, aby uczynić przedmiotem kolejnych czytań projekt, którego zakres w takim stopniu różni się od złożonej inicjatywy ustawodawczej, że jest to w istocie projekt innej ustawy. W związku z powyższym podnosimy, że propozycja zawarta w art. 6 oraz w art. 2 ustawy nowelizującej nie przeszła pełnej procedury 3 czytań, tym samym – nie oceniając ich merytorycznej zasadności – można stwierdzić, że istnieją przesłanki do uznania przepisów art. 2 i art. 6 ustawy nowelizującej za niezgodne z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 konstytucji przez to, że zostały uchwalone przez Sejm bez dochowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego.

Skutkiem omawianej uwagi jest propozycja poprawek. Proponujemy, ażeby skreślić art. 2 i art. 6, które wprowadzają do nowelizacji zmiany w tych wskazanych przez mnie ustawach, oraz zmianę w art. 14 – jest to zmiana wynikowa, wynikająca z uchylecia, ze skreślenia art. 2 i art. 6. Dziękuję bardzo.

Czy mam wszystkie proponowane poprawki...
(Przewodniczący Stanisław Gawłowski: Tak, poproszę, tak będzie szybciej. I będziemy dyskuutować.)

Druga uwaga odnosi się do art. 4 ustawy. Celem zmian wprowadzanych w art. 4 nowelizacji jest modyfikacja ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony

środowiska oraz niektórych innych ustaw w celu zapewnienia dalszej realizacji zadań wynikających z implementacji m.in. dyrektywy 2008/50/WE. Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez określenie maksymalnych limitów wydatków budżetowych na okres kolejnych 10 lat, tj. na lata 2022–2031. My pragniemy zwrócić uwagę na to, że omawiana ustawa wejdzie w życie w połowie 2022 r. Zwracamy uwagę, że przepisy ustawy z 13 kwietnia 2012 r. również w zakresie regulacji czasowych, którymi niewątpliwie są przepisy ustanawiające regułę wydatkową w zakresie maksymalnych limitów wydatków z budżetu na realizację zadań wynikających z danych ustaw, tak naprawdę spełniły swoje zadanie i z końcem 2021 r. wyekspirowały z systemu. W naszej opinii w systemie prawnym tych przepisów nie ma, w związku z tym trudno uznać za skuteczną nowelizację tej ustawy chociażby w zakresie, tak jak mówię, maksymalnych limitów wydatków budżetowych na kolejne 10 lat. Według nas ta nowelizacja jest spóźniona, w związku z tym mamy wątpliwości, czy będzie skuteczna. Ja chciałbym jedynie zwrócić uwagę, że ustawa o finansach publicznych wskazuje na tryb i sposób, w jaki należy tego typu zmiany przeprowadzać. Mianowicie proszę zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 50 ust. 1c ustawy o finansach publicznych Rada Ministrów przedstawia Sejmowi 3 lata przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1a, projekt zmiany ustawy określającej maksymalne limity wydatków jednostek sektora finansów publicznych, wyrażone kwotowo, na kolejne 10 lat budżetowych wykonywania ustawy. A więc, tak jak mówię, ustawa o finansach publicznych wskazuje tryb, ten tryb nie... Sama nowelizacja ustawy według nas w tym przypadku może budzić wątpliwości co do jej skuteczności.

Uwaga nr 3 odnosi się do art. 5 ustawy. W tym przepisie dodano przepis art. 39a w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska. Tu również mamy tożsamą sytuację: dodaje się kolejny 10-letni okres, w którym ustanowiono maksymalne limity wydatków budżetowych na realizację danej ustawy, tj. na lata 2024–2033. Tu po raz kolejny zwracamy uwagę, że w naszej opinii ta nowelizacja z 2014 r. tak samo ekspiruje z systemu z końcem roku 2023. W związku z powyższym, żeby nie było wątpliwości, proponujemy poprawkę, ażeby ten art. 5 wchodził w życie nie tak, jak jest dotychczas, 1 stycznia 2024 r., ale 31 grudnia 2023 r.

Ostatnia uwaga ma charakter techniczno-redakcyjny. Mianowicie w załączniku do ustawy w kolumnie 3 tabeli pod nazwą „Nazwa strefy” w pkcie 24 występuje nazwa „opolskie”. My zwracamy uwagę, że we wszystkich innych przypadkach w załączniku do ustawy ta nazwa brzmi „strefa opolska” – i proponujemy odpowiednią zmianę. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.

Panie Mecenasiu, ja tylko jeszcze dopytam: ta poprawka, która została jako trzecia zaproponowana, dotyczy uwagi trzeciej...

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MIROSŁAW RESZCZYŃSKI

Tak, ona dotyczy art. 5 ustawy, dotyczy nowelizacji ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw. Tam sposób postępowania jest taki sam, a my wydłużamy tę regułę wydatkową w zakresie maksymalnej kwoty na lata 2024–2033. Według nas jeśli to będzie...

(Przewodniczący Stanisław Gawłowski: Mikrofon.)

Jeśli to wejdzie z dniem 1 stycznia 2024 r., to będzie to taki sam przypadek jak ten omówiony, przedstawiony w pkcie 2, więc ta zmiana może być uznana za nowelizację spóźnioną i nieskuteczną. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo. Ale w przypadku pktu 2 nie ma szansy na to, żeby znowelizować to w taki sposób, żeby nikt tego nie uznał za zmianę spóźnioną i nieskuteczną.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MIROSŁAW RESZCZYŃSKI

Tutaj mamy 2 kierunki rozwiązań: albo można przyjąć stanowisko Biura Legislacyjnego i to,

że wydaje nam się to spóźnione, ale jest również inny pogląd, strony rządowej, że mimo wszystko ta zmiana osiągnie swój cel. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Mam ostatnie pytanie. Żeby ktoś to mógł stwierdzić, że to jest spóźnione i nieskuteczne... Tym kimś Trybunał Konstytucyjny i ktoś musiałby to zaskarżyć. Jak nikt tego nie zaskarży, to nikt tak nie stwierdzi.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MIROSŁAW RESZCZYŃSKI

No tak.
(Przewodniczący Stanisław Gawłowski: To tak z czystej... Okej.)
Technicznie tak to wygląda.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Pani dyrektor.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY POWIETRZA
I POLITYKI MIEJSKIEJ
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
AGNIESZKA SOSNOWSKA

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Szanowni Państwo, ja pozwolę sobie króciutko się odnieść.

W przypadku...
(Senator Magdalena Kochan: Ja bym prosiła odrobinę bliżej mikrofon...)

Przepraszam.
(Senator Magdalena Kochan: Dziękuję bardzo.)

Mam nadzieję, że teraz będzie lepiej.
(Przewodniczący Stanisław Gawłowski: Tak.)
Doskonale. Bardzo dziękuję.

Jeśli chodzi o pierwszą uwagę pana z Biura Legislacyjnego... Bardzo dziękuję za te uwagi. My zdajemy sobie sprawę, że, tak jak przedstawiałam, cel przepisów, które zostały wprowadzone

w art. 2 i 6, jest związany z poprawą jakości powietrza. I merytorycznie wprowadzenie tego do ustawy... Odniosłam się, że jak najbardziej ten związek jest zachowany, cel – jak najbardziej... I stronę rządową ucieszyła ta poprawka zgłoszona na etapie prac parlamentarnych. Co do procedowania tego, to niestety wpływu żadnego na to nie mam, niemniej jednak wnosimy o utrzymanie przepisów art. 2 i 6.

A jeśli chodzi o samo meritum przepisów dotyczących reguły wydatkowej, czy art. 50 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, to ja pozwolę sobie przypomnieć, że ustawa z 2012 r. – Prawo ochrony środowiska, która wprowadzała cały katalog zadań... Zadania, które są nałożone na organy samorządu terytorialnego, zarówno na samorządy województw, sejmiki województw, jak i na gminy i powiaty, wszystkie te zadania dotyczące konieczności opracowania programów ochrony powietrza, przygotowań planów działań krótkoterminowych, sprawozdań z realizacji tychże dokumentów końcowych, okresowych... Wszystkie te zadania i przede wszystkim realizacja zadań, które w tych dokumentach zostały opisane... Wszystkie te zadania pozostają w porządku prawnym w zadaniach. I rzeczywiście jest tu trudność wy tłumaczenia tego, bo z jednej strony zadania są realizowane, a z drugiej strony pan mecenas podnosi, że wyekspirowały okresy, na które środki zostały przeznaczone, bo to taki dualizm. Tak samo trudno... My przygotowaliśmy pierwszą ustawę, która wprowadzała tę regułę wydatkową, i tak samo przygotowaliśmy pierwszą ustawę, która została przygotowana na poziomie rządowym jako wydłużenie reguły wydatkowej, stąd prace z ministrem finansów. Synchronizacja z możliwościami budżetowymi realizacji tych zadań trwała dość długo – podjęliśmy proces legislacyjny we wskazanym terminie, niemniej jednak on zakończył się w 2022 r. – jednocześnie zabezpieczając z pozycji ustawy budżetowej środki, proporcjonalnie do czasu do końca roku 2022, i środki w dyspozycji części budżetowej, budżetu państwa, na zadania realizowane przez samorząd. A więc jakby... Ustawodawca w ocenie skutków regulacji dostrzegł tę trudność realizacyjną. I również tu, w przypadku zarówno art. 4, jak i art. 5, prosimy o pozostawienie ich w brzmieniu, które jest w przedłożeniu rządowym i znajduje się w druku senackim.

Oczywiście bardzo dziękuję panu mecenasowi za wnikliwość. Słowa „strefa opolska” to

zagubione w procesie legislacyjnym sformułowanie, więc tutaj absolutnie... Jak najbardziej dziękujemy za tę uwagę i rekomendujemy, żeby senatorowie, pan przewodniczący, podjęli realizację odpowiedniej poprawki. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.
Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?
Nie widzę zgłoszeń, nie słyszę.

Ja oczywiście wcześniej, na posiedzeniu Komisji Środowiska... Teraz też chcę przejąć te wszystkie poprawki zaproponowane przez Biuro Legislacyjne. Tylko dopowiem, że w przypadku poprawki pierwszej, jak i drugiej... Od długiego czasu było znane stanowisko Komisji Europejskiej, prace w Parlamencie Europejskim. Zakładam, że rząd współuczestniczył w tych dyskusjach, więc wiedział, jakie będą propozycje rozwiązań w prawie europejskim, i mógł odpowiednio zapisy zaproponować w swoich rozwiązaniach – byłyby one wtedy zgodne z konstytucją. A Senat jest dzisiaj między innymi od tego, żeby jednak porządku konstytucyjnego pilnować. To po pierwsze.

Po drugie, w przypadku uwagi drugiej doppytywałem świadomie pana mecenas... To jest oczywiste, że jeżeli ktoś to zaskarży, to formalnie Trybunał powinien uchylić te przepisy, ale jeżeli nikt tego nie zaskarży – i na to rząd może liczyć, może... Choć może się przeliczyć, ja tego nie wiem. No, się zdarzy, jak się zdarzy. Możemy naprawić zapis dotyczący art. 5, to jest naprawdę niewielka zmiana, ale zasadnicza co do trwałości zapisu, bo zamiast 1 stycznia 2024 r. wpisujemy 31 grudnia 2023 r. Pani Dyrektor, z waszego punktu widzenia i w kontekście realizacji tylko to naprawiamy, więc trochę zaskoczony jestem tym, że pani tego nie poparła – ale rozumiem, że idzie pani trochę śladem ministra. I tyle.

I techniczna, ale chyba ważna poprawka czwarta, więc również chcę ją przejąć. Ona jakby mniej... Wprowadzi tylko pewien porządek w nazewnictwie, ale nie możemy inaczej tego zrobić niż poprzez głosowanie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani profesor, pani senator Rotnicka.

SENATOR
JADWIGA ROTNICKA

Dziękuję bardzo.
Nie wiem, czy na posiedzeniu Komisji Środowiska była mowa albo czy było rozpatrywane pismo, jakie wpłynęło ze Związku Powiatów Polskich... Tak? Było może?

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Na posiedzeniu Komisji Środowiska tak. A ja w międzyczasie już doprecyzowałem przynajmniej własną wiedzę z przedstawicielem Związku Powiatów Polskich. Ale proszę... wyjaśnię...

SENATOR
JADWIGA ROTNICKA

Tak. Chodzi mianowicie o to, że Związek Powiatów Polskich wnosi o odstąpienie od karania powiatów za nieterminowe przesyłanie sprawozdań dotyczących jakości powietrza, i to dość wysokimi karami, bo od 50 do 500 tysięcy zł. W związku z tym zaproponowano uchylenie w art. 315 pktu 7. Nie wiem... Może strona rządu by się do tego ustosunkowała, tym bardziej że uzasadnieniem tego pisma jest to, że nie byli oni w odpowiednim momencie poinformowani i nie mogli zabrać głosu w tej materii. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI

Pani dyrektor?

DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY POWIETRZA
I POLITYKI MIEJSKIEJ
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
AGNIESZKA SOSNOWSKA

Bardzo dziękuję. Bardzo dziękuję za to pytanie i dziękuję, że mam okazję to wyjaśnić.

Przepis, który wskazuje wysokość kary, funkcjonuje w porządku prawnym od stycznia 2019 r., gdyż został wprowadzony ustawą zmieniającą ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska

oraz niektórych innych ustaw, uchwaloną 20 lipca 2018 r. Rzeczywiście w tym przedłożeniu, które tutaj mamy przed sobą, za namową – tak można powiedzieć – ale przede wszystkim realizując potrzebę wykonania obowiązku przez zarządy województw, wprowadziliśmy konieczność przedkładania sprawozdań również przez samorząd gminny i powiatowy. Programy ochrony powietrza przygotowane przez zarządy województw są pewnym połączeniem zadań, które są realizowane na różnych poziomach samorządu terytorialnego, zarówno przez gminy, jak i przez powiaty. Samorządy województw nie wymyślają, nie nakładają, nie narzucają żadnych zadań, które powinny być wykonywane z poziomu gmin i powiatów, wręcz odwrotnie – to powiaty i gminy przedstawiają, jakie są możliwe do realizacji zadania, które będą w stanie realizować, zadania, które mają poprawić jakość powietrza, i zadania, które mają wizję przede wszystkim finansowania, czyli te, które mogą być realizowane, mogą być finansowane, i to w terminach, w których są w stanie osiągnąć cel. Dlatego dla nas nie wydaje się problemem to, żeby również po przyjęciu całego dokumentu przez zarząd... po przygotowaniu całego dokumentu przez zarząd województw, przy zaopiniowaniu przez te jednostki i przy uchwalaniu przez sejmik województwa oczekiwać, że będą również sprawozdawane zadania z poziomu gminnego i powiatowego i przedkładane te informacje w terminie do 15 lutego i 5 miesięcy po zakończeniu realizacji całego programu ochrony powietrza, że będą przekazywane do zarządu województw. W innej sytuacji zarząd województw stoi wobec sytuacji, że do końca marca każdego roku ma przekazać do Ministerstwa Klimatu i Środowiska sprawozdanie, w którym brakuje istotnych informacji. I tego problemu dotyczyła intencja naszych przepisów. Jestem przekonana, bo spotkania mieliśmy zarówno z zarządami województw, jak i z szeroko pojętą całą stroną samorządową, i informowaliśmy o zamiarze przygotowania takich przepisów, oczywiście w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego również... I w przedłożeniu znalazła się taka informacja. A więc nie jest absolutnie naszą intencją karanie – bo karanie nigdy nie jest celem samym w sobie – tylko wskazanie terminu, w którym również gminy i powiaty będą informowały o realizowanych przez siebie zadaniach. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Dziękuję bardzo. Ja tylko dopowiem, że to proponowane skreślenie spowoduje, że nie będzie żadnych już możliwości wymuszenia na samorządach... Bo kary są rzeczywiście drażniące, tylko że tutaj ta propozycja nie dotyczy zmniejszania kar, ale skreślenia artykułów, co spowoduje, że samorządy już nie będą musiały realizować sprawozdań. A więc musielibyśmy szukać zapisów innych niż te, które Związek Powiatów Polskich zaproponował skreślić... A zaproponował to w kontekście nowelizacji ustawy, a nie ustawy matki de facto. Czyli nie odnosi się to do tego dokumentu, który zawiera informacje o karach. I to jest pewien kłopot. Tylko tyle.

**SENATOR
JADWIGA ROTNICKA**

Ja oczywiście rozumiem, Panie Przewodniczący, i dziękuję za to wyjaśnienie, ale ponieważ pismo jest takie... Ono obliżuje nas do tego, żebyśmy jednak wyjaśnili sprawę. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Dziękuję bardzo.

Skoro nie ma więcej głosów, to proponuję przejść do głosowania.

W pierwszej kolejności, ponieważ przejęto wszystkie poprawki, wszystkie 4 zaproponowane przez pana mecenas z Biura Legislacyjnego... Pierwsze 2 mają charakter wynikający z braku zachowania zasad prawodawstwa i łamania wprost, jak rozumiem, wyroku Trybunału co do uchwalania prawa w Polsce. A więc myślę, że możemy je przegłosować łącznie. Tak?

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński: Tak należy...)

A nawet należy je łącznie przegłosować – pan mecenas jeszcze mnie tutaj uzupełnia.

Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej i drugiej? Pierwsza dotyczy skreślenia art. 2 i art. 6, a druga dotyczy art. 14, wprowadzając zmianę... Już pozwolę sobie nie czytać, bo one są w uzasadnieniu.

Kto jest za?
 Kto jest przeciw?
 Kto się wstrzymał?
 Nie ma... A ze zdalnymi?

12 głosów za, 1 osoba się wstrzymała. Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka nr 3 dotyczy zmiany w art. 14: zamiast 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2023 r.

Kto jest za?
 Kto jest przeciw?
 Kto się wstrzymał?
 Łącznie?

13 głosów za, jednogłośnie.

Poprawka została przyjęta.

I poprawka nr 4 – nazwa stref.

Pan mecenas.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
 W BIURZE LEGISLACYJNYM
 W KANCELARII SENATU
 MIROSŁAW RESZCZYŃSKI**

Szanowni Państwo, ponieważ w opinii nie ma propozycji poprawki, ja pozwolę sobie zaproponować jej treść. W załączniku do ustawy w kolumnie 3 tabeli pt. „Nazwa strefy” w pkcie 24 wyraz „opolskie” zastępuje się wyrazami „strefa opolska”. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
 STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Dziękuję bardzo.

Techniczna sprawa, ale nie mamy wyboru. Tego się nie da redakcyjnie...

(*Senator Jadwiga Rotnicka: Ma być „strefa opolska”?*)

**PRZEWODNICZĄCY
 STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Panie Mecenasio, jeszcze... Tak, „strefa opolska”.

Kto jest za przyjęciem poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Całość. A, jeszcze...

Dziękuję bardzo. Jednogłośnie, 13 za.

I całość. Kto jest za przyjęciem projektu ustawy wraz z poprawkami?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Zdalni?

13 za, jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

I jeszcze tylko senator sprawozdawca. Pani profesor Rotnicka?

**SENATOR
 JADWIGA ROTNICKA**

Dobrze.

**PRZEWODNICZĄCY
 STANISŁAW GAWŁOWSKI**

Czy są jakieś inne propozycje? Nie widzę zgłoszeń.

To już w takim razie mamy to uzgodnione. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 49*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy